

[Socialministeren.]

lign., men herudover bør man nok kræve, at de pågældende gennemgår et kortere kursus på f. eks. 3—4 måneder på husholdningsskole. I det oprindelige lovforslag var der desuden stillet forslag om en eventuel oprettelse af særlige statskursus, men det andet høje ting fandt det ikke nødvendigt, at der i selve loven peges på muligheden for oprettelse af sådanne særlige statskurser.

Iøvrigt er det meningen, at husmoderafløsningen skal lægges i fastere rammer end efter den hidtil gældende ordning, og der var derfor i det oprindelige lovforslag optaget en bestemmelse, hvorefter man overlod til kommunernes egen bestemmelse, om de ønskede husmoderafløserne ansat som kommunale tjenestemænd. Det andet høje ting har imidlertid ikke fundet, at man i selve loven, bør nævne muligheden for oprettelse af tjenestemandstillinger. De nærmere retningslinier for afløsning med videre må dog fastsættes af socialministeriet efter forhandling med indenrigsministeriet, så at ansættelsesvilkårene i de forskellige kommuner kan blive ensartede.

Efter den hidtidige ordning ydes hjælpen gratis, men kun til familier, der for hovedstadens vedkommende betaler en årlig statskat på 142 kr. og derunder, og for provinsens vedkommende en statskat på 130 kr. og derunder. Man har imidlertid fra forskellig side ment, at denne grænse var for lav, og socialministeriet er derfor i overensstemmelse med den af udvalget foreslåede ordning gået ind for, at hjælpen fremtidig kan ydes til alle, der har behov derfor, og at der foretages en vis udvidelse af kredsen af personer, der kan opnå hjælpen vederlagsfrit. Der er derfor i § 3 stillet forslag om, at husmoderafløsning ydes gratis til ubemidlede, medens der iøvrigt opkræves en efter pågældendes økonomiske forhold afpasset betaling. Jeg kan herved henvisse til bemærkningerne til § 3 i den af folketingets udvalg vedrørende dette lovforslag afgivne betænkning. Socialministeriet fastsætter i overensstemmelse med de deri angivne retningslinier de nærmere regler for denne betaling.

Da der er tale om et ganske nyt område indenfor den sociale lovgivning, vil det være naturligt, at der stilles sagkyndig bistand til rådighed for kommunerne, og det var derfor af socialministeriet foreslået, at der skulle ansættes en eller flere konsulenter til at yde bistand ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af husmoderafløsningen, samt til at føre tilsyn med ordningen. Det andet høje ting har dog anset det for til-

strækkeligt, at der ansættes een konsulent. Det må iøvrigt anses for nødvendigt, at der etableres en rimelig overgangsordning mellem den nuværende og den fremtidige husmoderafløsning. Det er således særlig nødvendigt i et vist omfang at lempe kravene til uddannelsen, så at de i øjeblikket beskæftigede husmoderafløserne, der iøvrigt findes egnede, kan blive i faget. Det er derfor nødvendigt, som foreslået i § 8, at der gives socialministeriet bemyndigelse til at etablere en overgangsordning.

Hvad angår afholdelsen af udgifterne har det efter den hidtidige ordning været således, at statskassen har afholdt hele arbejdslønnen til den i henhold til beskæftigelsesloven godkendte husmoderafløsning, medens administrationsudgifterne afholdtes af vedkommende institution selv, eventuelt med tilskud fra kommunerne. Efter lovforslaget skal husmoderafløsningen overgå til at være en permanent hjælpeform som led i den sociale lovgivning, og det er derfor nødvendigt at gennemføre særlige af beskæftigelsesloven uafhængige regler for udgifternes afholdelse. Opgaven må egentlig nærmest siges at være af kommunal karakter, og gennemførelsen af husmoderafløsningen vil medføre en del besparelser for kommunerne. Således vil man, såfremt der er en husmoderafløser til rådighed, i mange tilfælde kunne undgå at indlægge den syge husmoder på hospital og at tage børnene bort fra hjemmet og anbringe dem på børnehjem o. lign. Udgifterne til disse hjælpeformer, der herved spares, er så godt som udelukkende kommunale. Man har dog ikke ment at kunne foreslå, at kommunerne mod sædvanlig mellemkommunal refusion som for sociale udgifter afholder samtlige udgifter ved husmoderafløsningen, idet det må anses for naturligt, at staten afholder en vis del af udgifterne, således som det f. eks. er tilfældet ved ordningen med sundhedsplejersker og ved mødrehjælpen. Endelig har staten jo også ved den hidtidige ordning afholdt hele arbejdslønnen.

Det blev derfor i det oprindelige lovforslag foreslået, at statskassen refunderede 40 pct. af lønningsudgifterne, medens den resterende del dels skulle afholdes således, at opholdskommunen skulle afholde $\frac{3}{10}$, medens $\frac{4}{10}$ skulle være genstand for mellemkommunal refusion efter reglerne i lov om offentlig forsorg, og $\frac{3}{10}$ skulle refunderes af den fælleskommunale udligningsfond. Under behandlingen i folketinget blev imidlertid statsrefusionen forhøjet til 50 pct., medens den resterende halvdel af udgiften til lønningerne fordeles med $\frac{9}{10}$ til opholdskom-